

COĞRAFI İŞARETLER VE GELENEKSEL ÜRÜN ADLARI DENETİM RAPORU BİLDİRİMİ HAZIRLAMA KILAVUZU

A. Sunuş

Bu kitapçık; tescil edilmiş coğrafi işaretler ve geleneksel ürün adlarının 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunun (SMK) 49 uncu ve Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 45 inci maddesi kapsamında gerçekleştirilmesi gereken denetim işlemleri ve bu işlemlere ilişkin raporlamanın nasıl yapılacağı hakkında yol gösterme amacıyla hazırlanmıştır.

Coğrafi İşaretler Portalından (<https://ci.turkpatent.gov.tr>) veya Kurumumuzdan denetimle ilgili daha ayrıntılı bilgi edinilmesi mümkündür. Ayrıca denetim raporuna esas teşkil eden denetim tutanakları örneklerine de Coğrafi İşaretler

Portalından erişim sağlanabilir.

B. Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adlarının Kullanımının Denetimi

6769 Sayılı SMK hükümlerine ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye göre tescil edilmiş olan coğrafi işaretler ve geleneksel ürün adlarının kullanımının denetimi; tescilli coğrafi işaretleri ve geleneksel ürün adlarını taşıyan ürünlerin üretimi, piyasaya arzı veya dağıtımı aşamalarında veya ürün piyasada iken kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunun denetimine ilişkin her türlü faaliyeti kapsar.

Kanunun 49 uncu ve Yönetmeliğin 45 inci maddelerinde denetimle ilgili hükümler belirlenmiştir.

Buna göre, denetimler başvuruda belirtilen ve Kurum tarafından yeterliliği onaylanan denetim mercii tarafından yerine getirilecektir. Denetim raporlarının tescilin Bültende yayımlandığı tarihten itibaren yılda bir Türk Patent ve Marka Kurumuna sunulması zorunludur.

Kanunun 49 uncu maddesinin 4 üncü fıkrası kapsamında tescil ettirenin, denetime esas teşkil etmek üzere tescilli coğrafi işareti veya geleneksel ürün adını taşıyan ürünlerin üreticilerinin ve pazarlamasında faaliyet gösterenlerin listesini tutması gerekmektedir. Bu liste talep edildiğinde Kurumumuza ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlara gönderilecektir. Tescil ettirenin kendisine yapılan bildirimler doğrultusunda söz konusu listeyi sürekli güncel tutması gerekmektedir. Bu liste Coğrafi İşaret veya Geleneksel Ürün Adı Faaliyet Gösteren Listesi Bildirimi başlığı ile EPATS sistemi üzerinden Kurumumuza sunulacaktır.

Denetim raporlarının Kurumumuzca incelenmesi sonucunda eksiklik varsa tescil ettirene bildirilerek altı ay içinde eksikliğin giderilmesi istenecektir. Denetim raporlarının Kurumumuza sunulmaması veya sunulan denetim raporlarındaki eksikliklerin süresi içinde giderilmemesi durumlarında Kanunun 43 üncü maddesi gereği tescil ettirende değişiklik hükümleri uygulanacaktır.

C. Denetleme Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Hususlar:

Tescil belgesinde aksi belirtilmedikçe, tescil ettiren coğrafi işaretli ürünlerin üreticilerini tescilli coğrafi işareti kullanmak için sözleşme yapmaya ya da bir ücret ödemeye zorlayamaz. Menşe adı ve mahreç işareti resmi amblemlerinin kullanımı da ücretsizdir. Tescil belgesine uygun üretim yapan kişiler tarafından kullanılır.

Denetimler, tescil ettiren tarafından sunulan Faaliyet Gösteren Listesi temel alınarak gerçekleştirilir. Kural olarak listedeki tüm üreticilerin denetlenmesi esastır. Ancak yüzlerce

reticisi bulunan coğrafi işaretli ürünlerin denetiminde, çok yıllı denetim planları yapılması mümkündür.

Denetim mercii, ürünün üretim aşamasında denetim yapabileceği gibi Kanun hükmü uyarınca ürün piyasada iken de coğrafi işaretin kullanımını denetleyebilir. Ürünün üzerinde tescilli coğrafi işaretin bulunduğu durumlarda resmi amblem kontrolü yapar. Amblemlerin Yönetmelikte belirtilen şekilde kullanılıp kullanılmadığını denetler. Ambalaj üzerinde ürünün menşei hakkında tketicii yanılıacak şekilde ibare, işaret veya görsel bulunup bulunmadığını kontrol eder. Gerekli görülürse işletme sahibinden ürünün tedarik zinciri hakkında bilgi talep edebilir.

Coğrafi işaretli ürün kullanılarak üretilen ürünler, ambalaj üzerinde ürünün coğrafi işaretli ürün olduğu izlemi ni oluşturacak şekilde coğrafi işaret, resmi amblem ya da bunları çağrıştıran her türlü ibare/görsel bulunup bulunmadığı hususlarında denetime tabi olabilir.

D. Denetim Raporu Bildiriminin Hazırlanması

Tescilli coğrafi işaretler veya geleneksel ürün adlarının kullanımının denetimi ile ilgili olarak denetim mercii tarafında gerçekleştirilen denetimlerin aşağıda belirtilen kurallar doğrultusunda raporlanarak Kurumumuza sunulması gerekmektedir.

1. 10 Ocak 2017 öncesinde tescil edilen coğrafi işaretler için denetim raporu 10 Ocak 2018 tarihine kadar Kuruma sunulmak zorundadır. Bu tarihten önce raporlarını sunanlar ise, sundukları tarihten itibaren bir sene içinde raporlarını sunmaya her yıl devam ederler. Örneğin 7 Ocak 2018 tarihinde sunulan bir denetim raporunun sonraki sunulma tarihi en geç 7 Ocak 2019 olacaktır.
2. 10 Ocak 2017'den sonra tescil edilmiş olan coğrafi işaretler ve geleneksel ürün adlarının denetim raporları, ilgili tescilin Bültende yayımlandığı tarihten itibaren 1 yıl içinde Kurumumuza sunulacaktır. Takip eden yılların denetim raporlarının sunulma zamanı için bülten tarihi esas olacaktır.
3. Kurum, şikyet olması halinde denetim raporların sresinden önce sunulmasını talep edebilecektir.
4. Denetim raporlarının sunulması, Kurumumuz EPATS sistemi üzerinden Coğrafi İşaret Denetim Raporu Bildirimi başlığı altında gerçekleştirilmelidir. EPATS sisteminde işlemler, tescil ettirenin yetkilendirdiği kişi tarafından yapılır. Fiziki evrak kabul edilmemektedir.
5. Daha önce yapılmadı ise EPATS sistemi üzerinden Coğrafi İşaret veya Geleneksel rn Adı Faaliyet Gösteren Listesi Bildirimi işleminin, Denetim Raporu Bildirimi ile birlikte yapılması gerekmektedir.
6. Denetimler, her yıl, tescil belgesinde belirtilen denetim mercii tarafından yine tescil belgesinde belirtilen sıklıkta yapılmalıdır. Her bir denetim için ayrı tutanak tutulacaktır.

7. Denetim merciinin yapısında değişiklik gerekiyorsa bu durumun gerekçeleri belirtilerek EPATS sistemi üzerinden Coğrafi İşaret Tescilde Değişiklik Talebi yapılarak sicile kaydedilmesi sağlanmalıdır.
8. Denetimlerde kontrol edilecek kriterlerin belirlenmesinde; tescil belgesindeki tüm bilgiler ve bilhassa da Denetleme bölümündeki hususlar dikkate alınmalıdır.
9. Her denetlenen firma ya da şahıs için denetleme başlığı altında belirtilen bütün bilgiler doldurulmalıdır.
10. Denetleme esnasında her denetlenen için ayrı tutanak hazırlanır. Bu tutanaklardan biri denetlenene verilirken bir diğeri tescil ettirene verilecektir. Denetim tutanaklarının Denetim Raporu Bildirimi ile birlikte Kurumumuza sunulması gerekmektedir. Denetim tutanakları aşağıdaki bilgileri içermelidir:
 - a. Denetlenenin kimlik ve iletişim bilgisi, birden fazla adreste üretim veya pazarlama yapıyorsa ilgili yerlerin adresleri.
 - b. Denetim merciinde bulunanlar ile denetlenen yerin sorumlusunun kimlik bilgileri ve imzaları.
 - c. Denetim tarihi ve denetlenen ürüne ilişkin miktar, parti numarası ve benzeri bilgiler.
 - ç. Denetimin etkin bir şekilde yapılabilmesi için varsa denetlenenin hazır bulundurması gereken ek bilgi ve belgeler.
 - d. Tescil belgesi bilgileri esas alınmak üzere denetlenen özellikler ve bu özelliklerin uygun bulunup bulunmadığı.
 - e. Uygun bulunmayan kullanımlar için alınması gereken tedbirler ve bu kapsamda yeni bir denetim öngörölmüşse buna ilişkin detaylar. Yaptırım uygulanmış veya uygulanacaksa buna ilişkin bilgiler.
 - f. Amblem kullanımının uygunluğu.
11. İklimsel değişiklikler, teknolojik yenilikler veya diğer mücbir sebeplerle hammadde, ürün özellikleri, üretim metodu vb konularda değişiklikler olduğu tespit edildiğinde bu hususların denetim raporunda belirtilmesi ve aynı zamanda Kanunun 42 nci maddesi kapsamında usulüne uygun olarak Kurumumuz nezdinde değişiklik talebinde bulunulması gerekmektedir.
12. Denetimler sonucunda uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda uygunsuzlukla ilgili olarak tescil ettiren tarafından yasal yollara başvurulur. Tescil ettirenin yasal yollara başvurmaması halinde coğrafi işareti veya geleneksel ürün adını kullanma hakkına sahip olanlar, coğrafi işaretten veya geleneksel ürün adından doğan haklara tecavüz sayılan fiilleri tescil ettirene noter vasıtasıyla bildirerek dava açılmasını talep edebilir. Tescil ettirenin talebi kabul etmemesi veya bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde dava açmaması hâlinde, kullanma hakkına sahip olanlar, yapılan bildirimi de ekleyerek dava açabilir. Açılan dava tescil ettirene ihbar olunur. Bu işlemler denetim raporu bildirme aşamasında sisteme işlenmelidir.
13. Denetimler sırasında tespit edilen uygunsuzluklar il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerine veya il/ilçe ticaret müdürlüklerine bildirilebilir. Ayrıca Ticaret Bakanlığı bünyesinde yer alan Reklam Kuruluna da coğrafi işaretlerin kullanımına ilişkin uygunsuzluklar bildirilebilecektir.

14. Denetim raporunun incelemesi sonucunda gerekli görülmesi halinde denetim faaliyetine ilişkin ek bilgi ve belge istenebilecektir.

15. Denetim raporlarının incelenmesi sonucunda eksiklik tespit edilmesi halinde tescil ettirene eksiklik bildiriminde bulunulacaktır. Bu eksikliklerin altı ay içinde giderilmesi ve yapılan işlemlerin bu süre içinde Kurumumuza rapor edilmesi gerekmektedir.

16. Denetim raporlarının hiç sunulmaması veya sunulan denetim raporlarında tespit edilen eksikliklerin süresi içinde giderilmemesi halinde 6769 sayılı SMK'nın 43 üncü maddesi uyarınca tescil ettirende değişiklik işlemi uygulanacaktır.